

1701 /7157

ז' אדר א, תשע"ט
12 פברואר, 2019

לכבוד
מר ערן יעקב
מנהל רשות המסים

א.נ.,

הנדון: הליך ביצוע עיקולים נרחבים ללקוחות נורמטיביים

אנו מתכבדים לפנות אליך בבקשה דחופה זו, לאור פניות רבות חוזרות ונשנות שקיבלנו מחברות וחברי הלשכה, וכן תגובות של עובדי רשות המיסים בקשר להליכי גבייה נרחבים ופעולות עיקול.

טרם ניכנס לעובי הקורה, חשוב לנו להדגיש כי אין בכוונתנו להרפות את ידי מערכת המס מלגבות מס אמת, ובכלל זה חובות נישומים ובפרט אלה הסרבנים אולם, אנו סבורים כי ראוי שגביית המס תעשה במידתיות ולאחר הפעלת שיקול דעת.

פתח דבר

1. לקראת תום שנת המס 2018, בעקבות שידורי הדוחות לשנת המס 2017 הוגדלה במקרים רבים דרישת המקדמות לשנת 2018 וזאת, בתחולה רטרואקטיבית לתחילת שנת המס 2018.
2. כתוצאה מהמהלך כאמור, נישומים רבים נמצאו כחבי מקדמות מתחילת שנת המס 2018.
3. תוך זמן קצר הופעלו מערכי הגבייה, לרבות מהלכי עיקול נרחבים למימוש החובות שנוצרו רטרואקטיבית.
4. פרק הזמן שבין הפקת הדרישה להגדלת המקדמות לבין הפעלת מהלך העיקולים היה קצר למאוד, ולמעשה לא התאפשרה בדיקה מושכלת של הדרישה להגדלת המקדמות על ידי ציבור הנישומים/או המייצגים ולא כל שכן תגובה וטיפול.
5. בהקשר זה ראוי לציין, שהתרחיש האמור קורה גם במהלך שנת מס, לפיו נישומים מוצאים עצמם מתמודדים עם הטלה אגרסיבית של עיקולים בשל חובות מס שגויים/או חובות בטיפול מול פקיד השומה.
6. למותר לציין שהיכולת של חלק מהנישומים להתמודד תזרימית עם חובות ו/עיקולים בפרקי זמן קצרים, הינה מוגבלת.
7. ואם לא די בזאת, הטיפול בהסרת העיקולים מתמשך ומייגע וגורם לנישומים תחושות תסכול וחוסר אמון במערכת המס. לעיתים תכופות, גביית המס הינה מאותם חייבים נורמטיביים שמשלמים מס והגבייה מהם היא קלה. העיקול, מתבצע מחשבונוותיהם של בני משפחה, שותפים עסקיים וכיו"ב, שכלל אינם ה"חייבים" ואין הרשאה לעקל את חשבונם. היקפי העיקולים – במהלך העיקול הגורף, לרוב הערך המעוקל עולה על סכום החוב.

הפניות נשוא הבקשה

רחוב מונטיפיורי 1
בית לשכת רואי חשבון
ע"ש קסירר
ת.ד. 29281
תל אביב 6129201
טל. 03-5116666
פקס. 03-5116665
אתר: www.icpas.org.il
E-mail: cpas@icpas.org.il

8. הנישומים והמייצגים סבורים כי מהלך העיקולים הפך למהלך "חצי אוטומטי" הנעדר בחינה והפעלת שיקול דעת. כך לדוגמא, עוקלו חשבונות בנק ומשכורת, בשל חוב בסכום של 3,000 ₪ של נישום המדווח לרשויות המס על הכנסה ממשכורת של מעל מיליון ₪ בשנה וללא חובות עבר.
9. בחלק מהמקרים העיקולים נעשו בטעות, בחלק מהמקרים העיקולים נעשו כדין אך ללא צורך, היינו לנישומים נורמטיביים לחלוטין, כולם נישומים המשלמים מסים באופן סדיר שבדין שאם היו פונים אליהם בצורה מסודרת היו מסדירים את חובם.
10. הנזק שנגרם לאותם נישומים מהפקת עיקולים לתפוצות רחבות הינו גדול מאד ובלתי מידתי. תחושת העלבון והכתם מול אותם הגורמים להם נשלחו צווי העיקולים הינו רב.
11. רואי החשבון המייצגים מוצאים עצמם נדרשים לפתרון "משבר" העיקולים בזמן אמת, תוך פגיעה בעבודה השוטפת.
12. כאמור הבחינה של קיום יתרות החוב נשואות העיקול אינה מהלך אוטומטי. מצב החשבון מורכב לפענוח, ולעיתים לא נכון ולא מעודכן. על כן, נדרשת בדיקה של תיקי הנישום באופן פרטני על מנת לאתר את מהות החוב. כאשר, עומס העבודה במשרדי השומה וחוסר הזמינות הטלפונית מקשה מאוד על הבחינה.
13. במסגרת פעולת העיקול מקווצות לעיתים וללא צורך יתרות בין שנות מס, ומוטלים ללא צורך ריבית, הצמדה, קנסות ועיצומים. השבת המצב לקדמותו גם היא מלאכה מייגעת.
14. ההודעות על הסרת העיקול מחמת הוראה פנימית כנראה אינן נשלחות לנישומים ולמייצגים באמצעות דוא"ל ו/או בפקס ו/או דרך השע"מ והם נדרשים להגיע למשרדי פקיד השומה.

הבקשה

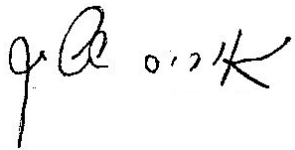
לאור כל האמור לעיל, וברוח דבריו ותפיסתך הכה חשובה לפיה "הנישום הוא הלקוח במרכז" והעובדה כי מרבית הלקוחות הינם נורמטיביים ואינם סרבני גבייה נודה להפעלת שיקול דעת והקדמת פנייה אישית בטלפון או בדוא"ל טרם הטלת העיקולים, וכן, ליישום ההמלצות הבאות:

15. להורות כי הגדלת מקדמות לקראת תום שנה לא תהא עילה לפתיחה בהליכי גבייה ועיקול באותה שנת מס. זאת, בדומה ובאופן סימטרי להנחיתכם שלא להתחיל הליכי שומה ב-60 הימים האחרונים של השנה. כך או כך, ברי שהנישום ישלם את חובו בתום השנה או עם הגשת הדוח בתוספת ריבית כחוק. במילים אחרות לעמדתנו, על רשות המסים להקפיד באופן אוטומטי כל חוב שנוצר בשל הגדלת מקדמות בתוך 60 הימים האחרונים של שנת המס, וזאת עד למועד החוקי של הגשת הדוח השנתי (כולל אורכות).
16. בהקשר זה יש להביא בחשבון שמסירת דבר דואר בנושא חובות והעיקול לנישום יכול להמשך חודש ויותר, וזמן התגובה וההתייחסות מתקצר למאוד אם בכלל.
17. לנישומים נורמטיביים ללא היסטוריה של חובות לא מוסדרים או חובות לא משולמים, עיקול, יתרחש רק לאחר קיום שיחה עם המייצג/הנישום ומתן הזדמנות לברר אם צריך להסדיר את החוב בדרך העיקול.
18. זאת ועוד, הצעתנו הינה כי עיקול בגין חוב אם אכן יבוצע, ורק במקרים שאכן הליכי גבייה נורמטיביים לא הועילו, יוטל תחילה רק על חשבון הבנק של הנישום. בחלוף 60 יום ממועד העיקול כאמור ובמידה והחוב לא שולם או תוקן – רק אז יופצו העיקולים לכלל הצדדים הקשורים (חברות אשראי/לקוחות). בדרך זו יצומצמו הנזקים הכלכליים והתדמיתיים, אשר מלווים את הנישום במקרה בו מופץ העיקול בדרך רוחבית ומקיפה מבלי ליצור מדרג לגבי היקף הגורמים המתוודעים לעיקול.
19. היקף העיקול חייב להיות פרופורציונלי לחוב. יש להימנע מעיקול משכורת גם בגלל מערכת היחסים העדינה שבין העובד למעביד, וגם לנוכח מגבלות חוקיות בנושא יכולת עיקול ממשכורת.
20. חוב מס שנוצר בסוף שנה כתוצאה מעדכון מקדמות בנובמבר דצמבר ונמצא מוצדק, יחויב בריבית החל מה-1 בינואר. מדובר לעיתים קרובות בסכומים ניכרים אשר הנישומים אינם ערוכים להם תזרימית, ועל כן, נודה על פריסה והסדרה של החוב מול המייצג, וגם זאת בנפש חפצה כדי לסייע לנישומים. פריסת החוב נעשית בריבית גבוהה יחסית ומקלה על ההתנהלות למי שמתקשה לגייס ממון בעולם הפיננסי.

אנו מציעים להורות כי ביטול עיקול ידווח באמצעות מערכת שע"מ/דוא"ל/פקס על מנת למנוע מצב בו המייצג נדרש להגיע למשרד פקיד השומה לקבל אישור ביטול העיקול. יש לאפשר למייצג להפיק ביטול עיקול ממערכת שע"מ בחתימת המייצג, כפי שמקובל במוסד לביטוח לאומי.

נשמח לעמוד לרשותכם, ככל שיידרש, כדי לדון בהליך ליצירת נהלים לגבי הליכי גבייה בכלל וחיובי סוף שנה בפרט.

בברכה,

איריס שטרק, רו"ח
נשיאת הלשכה

אריה פונדק, רו"ח
יו"ר ראשות ועדת המסים

אורי בארי, רו"ח
יו"ר מרחב תל-אביב

העתקים:

ח"כ משה גפני – יו"ר ועדת הכספים, כנסת ישראל
גבי מירי סביון, רו"ח - משנה למנהל רשות המסים
מר שלמה אוחיון, רו"ח - סמנכ"ל בכיר שרות לקוחות
גבי זילפה גלינדוס - סמנכ"לית בכירה לאכיפת הגביה
גבי פזית קליימן, רו"ח - סמנכ"לית בכירה לשומה וביקורת
מר יוסף לבזון, רו"ח - ע. יו"ר ראשות ועדת המסים